

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2010/26667

Karar No. 2011/7642

Tarihi: 21.03.2011

İlgili Kanun / Madde

2822.S. TSGLK/61

- **TOPLU SÖZLEŞMEDE SERVİS ARACI SAĞLANMASININ İŞVERENİN İNSİYATİFİNE BIRAKILMIŞ OLMASI**
- **SERVİS SAĞLANMADIĞI DURUMDA KARŞILIĞI ULAŞIM BEDELİNİN İSTENEMEYECEĞİ**

ÖZETİ Toplu İş Sözleşmesinin 108. Maddesinde servisle ilgili düzenlemeye yer verilmiş ve bu kez "işverence öncelikle merkez işyerine gidiş ve gelişlerde kullanılmak üzere olanakları ölçüsünde servis arabası sağlanır" hükmüne yer verilmiş ve bundan soma Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve devirden soma davalı ile imzalanan tüm Toplu İş Sözleşmelerinde "servisle ilgili mevcut uygulamaya aynen devam edileceği" kuralına yer verilmiştir.

Somut uyuşmazlıkta, servis sağlanmadığı takdirde açıkça karşılığı ulaşım bedelinin ödeneceğine dair hüküm bulunmadığı gibi 1979 yılında YSE kurumu ile imzalanan Toplu İş Sözleşmesinin 77. maddesi ile getirilen "kesinlikle servis arabası sağlanır" hükmü, 1985 yılında imzalan toplu iş sözleşmesi ile "olanakları ölçüsünde servis arabası sağlanır" şeklinde düzenlenmiştir. Görüldüğü gibi servis aracı sağlanması 1985 yılından sonra işverenin insiyatifine bırakılmış ve olanakları olduğu takdirde sağlayacağı belirtilmiştir, işverenin olanağına bırakılan servis aracı sağlanır hükmü karşısında, servis sağlanmadığı gerekçesi ile karşılığı ulaşım bedelinin istenmesi mümkün değildir. Davanın reddi yerine yazılı gerekçe ile kabulü hatalıdır

DAVA :Davacı vekili, davacının Toplu İş sözleşmesinden kaynaklanan ulaşım bedeli alacağını davalı işverenden tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hâkimi B.Kar tarafından düzenlenen rapor dinlendikten soma dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı vekili, davacının, davalı kuruma bağlı olarak çalışmakta olup, işyerinde toplu iş sözleşmesi imzalamaya yetkili T. Yol -İş Sendikası üyesi olduğunu, bu sendika ile davalı kurum

arasında imzalanan toplu iş sözleşmelerinde, işçilerin işyerine servis ile ulaşımının sağlanması konusunda açık hüküm bulunmasına rağmen, çalışanlara servis imkânının sağlanmadığını, davalı işverenin TİS deki hüküm gereği, bu yükümlülüğünü yerine getirmemekle birlikte servis ücreti karşılığı olan ulaşım bedelini de davacıya ödemediğini, ödenmemiş olan ulaşım bedelinin Aydın ilinde şehir içi toplu taşıma araçlarında en uzun mesafe ücreti esas alınarak hesaplanacak ulaşım bedeli alacağı davalı işverenden tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı vekili zamanaşımı itirazında bulunarak, davacının alacağını talep ettiği Toplu İş Sözleşmesinin ilk kez 1979 tarihinde mülga olan YSE kurumu ile imzalandığını, daha soma kurumun Köye Hizmetleri Genel Müdürlüğü unvanını aldığını, kurum işçilerinin yasa ile davalıya devredildiğini ve son iki Toplu İş Sözleşmesinin davalı işveren tarafından imzalandığını, servis aracı sağlanması ile ilgili ilk düzenlenmeden soma imzalanan Toplu İş Sözleşmelerinde "servis uygulamasına aynen devam edilir" kuralına yer verildiğini, YSE İş Sendikası ile mülga YSE Genel Müdürlüğü arasında imzalanan 01.10.1979-28.02.1982 tarihleri arasındaki sözleşmesinin sadece bu sendika üyesi olan işçileri bağlayacağını, davacıyı bağlamayacağını ayrıca mülga YSE ve Köy Hizmetleri binaları ile İl Özel idaresi binalarının şehir merkezinde bulunduğunu, işçilerin işe gelip giderken araca ihtiyaçlarının olmadığını, gece nöbet değiştiren ve fazla mesai yapan işçilere araç sağlandığını, sözleşme de işverence servis sağlanmadığı takdirde kişilere günlük servis ücretinin nakit olarak ödeneceği şeklinde bir hükmün de bulunmadığını, davanın reddi gerektiğini savunmuştur.

Mahkemece yapılan yargılama sonunda, ilk imzalanan Toplu İş Sözleşmesinden itibaren, servis uygulanmasının işverenin takdirine bırakılmış bir uygulama olmadığı, açık ve net olarak "işverence öncelikle merkez işyerlerine gidiş gelişlerde kullanılmak üzere kesinlikle servis arabası sağlanır" hükmünün getirildiği, Sözleşmeden yararlanma hakkını elde eden ve sendika üyeliği devam eden her işçinin bu servis düzenlemesinden faydalanması gerektiği, davacının davalı kuruma bağlı olarak çalıştığı, sözleşmeye taraf sendika üyesi olduğu, sözleşmede işçilerin işyerlerine servis ile ulaşımının sağlanması konusunda açık hüküm bulunmasına rağmen bu imkanın sağlanmadığı, karşılığının alacak olarak talep edildiği, her ne kadar servis sağlanmadığı takdirde servis ücreti nakit olarak ödenir şeklinde bir düzenleme olmasa da yerleşmiş Yargıtay kararlarına göre, işverence işçilerin taşınması uygulamasına gidilsin yada gidilmesin sözleşmede servis hizmeti sağlama ile ilgili bir hüküm bulunduğu müddetçe vasıta yardımının tazminat olarak ödenmesi gerektiği gerekçesi ile zamanaşımı dikkate alınarak çalışılan her gün için Şehir içi Minibüs ücret tarifesindeki sivil tam bilet ücretine göre gidiş-dönüş bedeli üzerinden hesaplanan ulaşım bedelinin davalı işverenden tahsiline karar verilmiştir.

Dosya içeriğine davacının üyesi olduğu sendikanın 1979 yılından beri taraf olduğu Toplu İş Sözleşmeleri incelendiğinde, servis sağlanacağına dair ilk hüküm mülga kurum olan YSE ile imzalanmış ve sözleşmenin 77. Maddesinde açıkça "işverence öncelikle merkez işyerine gidiş ve gelişlerde kullanılmak üzere kesinlikle servis arabası sağlanır. Gece nöbet değiştiren veya fazla çalışma yapanların evlerinden alınmaları ve götürülmeleri işveren aracı ile sağlanır" hükmüne yer verilmiştir. Anılan kurumun Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü statüsünü aldığı dönemden soma imzalanan 01.03.1985-28.02.2007 yürürlük tarihlerini kapsayan Toplu İş Sözleşmesinin 108. Maddesinde servisle ilgili düzenlemeye yer verilmiş ve bu kez "işverence öncelikle merkez işyerine gidiş ve gelişlerde kullanılmak üzere olanakları ölçüsünde servis arabası sağlanır" hükmüne yer verilmiş ve bundan soma Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve devirden soma davalı ile imzalanan tüm Toplu İş Sözleşmelerinde "servisle ilgili mevcut uygulamaya aynen devam edileceği" kuralına yer verilmiştir.

Somut uyuşmazlıkta, servis sağlanmadığı takdirde açıkça karşılığı ulaşım bedelinin ödeneceğine dair hüküm bulunmadığı gibi 1979 yılında YSE kurumu ile imzalanan Toplu İş Sözleşmesinin 77. maddesi ile getirilen "kesinlikle servis arabası sağlanır" hükmü, 1985 yılında imzalan toplu iş sözleşmesi ile "olanakları ölçüsünde servis arabası sağlanır" şeklinde düzenlenmiştir. Görüldüğü gibi servis aracı sağlanması 1985 yılından sonra işverenin inisiyatifine bırakılmış ve olanakları olduğu takdirde sağlayacağı belirtilmiştir, işverenin olanağına bırakılan servis aracı sağlanır hükmü karşısında, servis sağlanmadığı gerekçesi ile karşılığı ulaşım bedelinin istenmesi mümkün değildir. Davanın reddi yerine yazılı gerekçe ile kabulü hatalıdır.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 21.03.2011 gününde oybirliğiyle karar verildi.

